

Globalne zmiany środowiska Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów ekoturystyka Specjalność - Jednostka organizacyjna Instytut Biologii i Nauk o Ziemi Poziom studiów I stopnia Forma studiów studia stacjonarne Profil studiów ogólnoakademicki		Cykl dydaktyczny 2024/25 Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się Egzamin na ocenę Języki wykładowe polski Obligatoryjność Obowiązkowy Blok zajęciowy Przedmioty kierunkowe	
Koordynator zajęć	Joanna Zawiejska		
Prowadzący zajęcia	Joanna Zawiejska		
Okres Semestr 2	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się Egzamin na ocenę Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia <ul style="list-style-type: none"> • Wykład: 15, Egzamin na ocenę • Ćwiczenia konwersatoryjne: 30, Zaliczenie bez oceny 		Liczba punktów ECTS 4

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	Przekazanie wiedzy z zakresu przyczyn, mechanizmu, przebiegu i skutków globalnych zmian środowiska, zależnych i niezależnych bezpośrednio od zmian klimatu oraz działalności człowieka, które w istotnym stopniu wpływają na warunki i możliwości prowadzenia działalności turystycznej w różnych warunkach środowiskowych na świecie.

Wymagania wstępne

Wiedza o funkcjonowaniu środowiska przyrodniczego i uwarunkowaniach rozwoju turystyki przyrodniczej. Umiejętność interpretacji i szacowania wpływu zjawisk globalnych oddziałujących na zasoby środowiska i jego funkcjonowanie w kontekście planowania działalności gospodarczej człowieka.

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy:			
W1	Nazywa skutki zmian użytkowania i presji rolnictwa na stan środowiska, ze szczególnym uwzględnieniem obszarów przyrodniczo cennych.	K_W05, K_W11, K_W15	Egzamin pisemny, Projekt grupowy, Aktywność
W2	Identyfikuje wyzwania dla gospodarki turystycznej związane ze zmianami warunków hydrologicznych i dostępnością wody oraz piasku.	K_W05, K_W07, K_W15	Egzamin pisemny, Projekt grupowy, Aktywność
W3	Wskazuje źródła plastiku w środowisku przyrodniczym oraz krótko- i długoterminowe zagrożenia związane z jego wykorzystaniem w turystyce i obszarach zagospodarowanych turystycznie.	K_W05, K_W07, K_W17	Egzamin pisemny, Projekt grupowy, Aktywność
W4	Charakteryzuje współczesne przemiany rzeźby terenu.	K_W14, K_W17	Egzamin pisemny, Projekt grupowy, Aktywność
W5	Wymienia fundamentalne przyczyny globalnego spadku bioróżnorodności oraz związane z nim zagrożenia.	K_W15, K_W17	Egzamin pisemny, Projekt indywidualny, Projekt grupowy, Prezentacja, Aktywność
W6	Opisuje przemiany różnych typów środowisk w kontekście zmian klimatu i rozwoju turystyki zrównoważonej.	K_W18	Egzamin pisemny, Projekt indywidualny, Projekt grupowy, Prezentacja, Aktywność
Umiejętności:			
U1	Kompleksowo analizuje informacje o przemianach warunków przyrodniczych w różnych typach środowisk i podejmuje próbę wskazania optymalnego sposobu rozwoju ekoturystyki na przykładach wybranych obszarów.	K_U15, K_U19, K_U20	Egzamin pisemny, Projekt grupowy, Aktywność
U2	Na wybranych przykładach produktów ekoturystycznych szacuje stopień ich wpływu na środowisko i projektuje zasady realizacji imprezy ekoturystycznej ograniczające jej niekorzystny wpływ.	K_U02, K_U07, K_U08	Egzamin pisemny, Projekt grupowy, Aktywność, Udział w dyskusji
U3	Podejmuje próbę krytycznej analizy wybranych produktów ekoturystycznych i metod realizacji imprez ekoturystycznych pod kątem zgodności z zasadami turystyki zrównoważonej.	K_U07, K_U08, K_U15, K_U17, K_U20	Egzamin pisemny, Projekt grupowy, Aktywność, Udział w dyskusji
Kompetencje społecznych:			
K1	Dostrzega konieczność adaptacji gospodarki turystycznej w skali lokalnej i regionalnej do skutków globalnych zmian środowiska.	K_K02, K_K06, K_K07	Projekt indywidualny, Prezentacja, Aktywność, Udział w dyskusji

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
K2	Ma świadomość potrzeby upowszechniania zasad turystyki zrównoważonej i ekologicznej.	K_K05, K_K06, K_K12	Aktywność, Udział w dyskusji

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Przyczyny i skutki wielkoskalowych zmian użytkowania. Presja rolnicza.	W1, W5, K1, K2	Wykład, Ćwiczenia konwersatoryjne
2.	Zanieczyszczenie wód powierzchniowych i podziemnych i gleb w efekcie gospodarczego wykorzystania przestrzeni i jego wpływ na potencjał i atrakcyjność turystyczną.	W2, W5, W6, K1, K2	Wykład, Ćwiczenia konwersatoryjne
3.	Zasoby wodne i gospodarowanie wodą w obszarach o dużym potencjale turystycznym. Obszary niedoborów i strategie adaptacji do zmieniających się warunków hydrologicznych. Zmiany natężenia i częstości występowania hydrologicznych i geomorfologicznych zjawisk ekstremalnych oraz ich wpływ na funkcjonowanie środowiska i działalność człowieka.	W2, W4, K1	Wykład, Ćwiczenia konwersatoryjne
4.	Zmiany powierzchni i jakości środowiska obszarów lądowych jako konsekwencja zmian klimatu. Naturalne i antropogeniczne zmiany ukształtowania powierzchni i ich wpływ na atrakcyjność krajobrazu.	W4, W5, W6, U1, U2, K1	Wykład, Ćwiczenia konwersatoryjne
5.	Globalny kryzys dostępności piasku.	W2, W4, U3, K1	Wykład, Ćwiczenia konwersatoryjne
6.	Globalny spadek bioróżnorodności.	W1, W4, W5, U2, U3, K1, K2	Wykład, Ćwiczenia konwersatoryjne
7.	Rozprzestrzenianie się chorób jako konsekwencja i zagrożenie dla działalności turystycznej. Wpływ zmian klimatu i bioróżnorodności.	W2, W5, W6, U1, K1, K2	Ćwiczenia konwersatoryjne
8.	Plastik jako nowy element w środowisku przyrodniczym.	W3, W6, U3, K1, K2	Wykład, Ćwiczenia konwersatoryjne
9.	Globalne zmiany w różnych typach środowisk (obszary suche i półsuche, obszary górskie, regiony polarne, strefy wybrzeży, jeziora i systemy rzeczne, ekosystemy leśne) oraz ich obserwowane i prognozowane skutki w kontekście wykorzystania turystycznego.	W1, W2, W3, W4, W5, W6, U1, U2, U3, K1, K2	Ćwiczenia konwersatoryjne

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Wykład	Wykład, Dyskusja
Ćwiczenia konwersatoryjne	Dyskusja, Case study, Praca w grupie

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Wykład	Zaliczenie (pozytywną ocenę z egzaminu) otrzymuje student, który uzyskał co najmniej 60% punktów z testu egzaminacyjnego.
Ćwiczenia konwersatoryjne	Zaliczenie uzyskuje student, który brał aktywny udział w zajęciach, w terminie przygotował projekty grupowy i indywidualny z prezentacją.

Literatura

Obowiązkowa

- Gossling S., Hall M.C (red) 2006. Tourism and global environmental change. Ecological, Economic, Social and Political Interrelationships: Routledge
- Mannion A. M., 2001. Zmiany środowiska Ziemi. Historia środowiska przyrodniczego i kulturowego, PWN, Warszawa, ss. 450
- Haiyue Jing, Yu Liu, Jing Hou, 2025. Impacts of agricultural intensification on biodiversity: Habitat loss, agrochemical use, water depletion, and soil degradation, Journal of Environmental Management 295, 28036, <https://doi.org/10.1016/j.jenvman.2025.128036>
- Stoett P., Scrich V.M., Elliff C. I., Andrade M.M., de M. Grilli N.,Turra A., 2024. Global plastic pollution, sustainable development, and plastic justice,World Development184, 106756, <https://doi.org/10.1016/j.worlddev.2024.106756>

Dodatkowa

- Stanley M.S., 2005. Historia Ziemi., Wyd. Naukowe PWN. Warszawa (wybrane rozdziały)
- Wyżga B., Kundzewicz Z., Ruiz-Villanueva V., Zawiejska J., 2016. Flood Generation Mechanisms and Changes in Principal Drivers [w:] Z. Kundzewicz in. (red.) Flood Risk in Upper Vistula Basin, Springer
- Wasin Matsee W., Sakarn Charoensakulchai S., I Made Ady Wirawan, Hisham A. Imad H.A. 2023.The silent, rapidly unfolding threat of mpox spread via international travel to Southeast Asia: Are we ready? Travel Medicine and Infectious Disease 54. <https://doi.org/10.1016/j.tmaid.2023.102597>.
- Edward Park E. 2024. Sand mining in the Mekong Delta: Extent and compounded impacts, Science of The Total Environment 924,171620, <https://doi.org/10.1016/j.scitotenv.2024.171620>.

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Wykład	15
Ćwiczenia konwersatoryjne	30
Przygotowanie do zajęć	15
Zbieranie informacji do zadanej pracy	10
Przygotowanie prezentacji multimedialnej	5
Studiowanie literatury	30
Przygotowanie do egzaminu	15
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 120
Liczba punktów ECTS	ECTS 4

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
K_K02	Absolwent/ka jest otwarty na działania i myślenie w sposób przedsiębiorczy i zorientowany na wdrażanie nowoczesnych, proekologicznych rozwiązań w świadczeniu usług turystycznych.
K_K05	Absolwent/ka jest gotów do upowszechniania postaw sprzyjających zainteresowaniu i zaangażowaniu w turystykę ekologiczną.
K_K06	Absolwent/ka jest zorientowany na ograniczanie korzystania z infrastruktury, usług i materiałów o niekorzystnym wpływie na środowisko.
K_K07	Absolwent/ka jest świadomy potrzeby organizacji imprez turystycznych w sposób minimalizujący wpływ na środowisko.
K_K12	Absolwent/ka wykazuje aktywną postawę kształtowania wzorców świadomej konsumpcji wśród uczestników imprez ekoturystycznych.
K_U02	Absolwent/ka tworzy produkty ekoturystyczne oraz potrafi dostosować je do dynamicznych trendów na rynku turystycznym.
K_U07	Absolwent/ka formułuje wnioski dotyczące ochrony zasobów przyrodniczych oraz wspierania tych zasobów przez społeczności lokalne w sposób zrównoważony i przyczyniający się do walki z ubóstwem.
K_U08	Absolwent/ka wskazuje nowoczesne metody ochrony środowiska w obszarach o dużym potencjale ekoturystycznym oraz/i zagospodarowanych turystycznie.
K_U15	Absolwent/ka potrafi odnaleźć informacje z literatury naukowej i branżowej, także w języku angielskim.
K_U17	Absolwent/ka potrafi propagować zasady zrównoważonej turystyki/ekoturystyki oraz zasady poszanowania środowiska przyrodniczego.
K_U19	Absolwent/ka potrafi wskazać zasadnicze przyczyny współczesnych zagrożeń towarzyszących turystyce przyrodniczej i metody ich ograniczania.
K_U20	Absolwent/ka stosuje kompleksową wiedzę o środowisku przyrodniczym do oceny potencjału ekoturystycznego.
K_W05	Absolwent/ka określa współzależności pomiędzy działalnością gospodarczą człowieka (w tym gospodarką turystyczną) a środowiskiem przyrodniczym.
K_W07	Absolwent/ka definiuje główne problemy i wyzwania z zakresu ochrony środowiska, szczególnie w obszarach o wyjątkowych walorach przyrodniczych i/lub w obszarach zagospodarowanych turystycznie.
K_W11	Absolwent/ka charakteryzuje procesy zachodzące w geosferze, hydrosferze i atmosferze, biosferze oraz potrafi wyjaśnić ich zróżnicowanie przestrzenne i ich uwarunkowania.
K_W14	Absolwent/ka szczegółowo objaśnia uwarunkowania występowania zjawisk geologicznych i geomorfologicznych w skali globalnej, dostrzega zróżnicowanie i charakteryzuje różne typy krajobrazów w kontekście potencjału ekoturystycznego.
K_W15	Absolwent/ka potrafi wskazać antropogeniczne (w tym turystyczne) zagrożenia obszarów o wyjątkowych walorach przyrodniczych i metody zapobiegania zmniejszeniu potencjału ekoturystycznego tych obszarów.
K_W17	Absolwent/ka rozumie przyczyny i skutki przemian środowiska przyrodniczego i ich wzajemne relacje oraz rolę człowieka w aspekcie globalnych zmian środowiska.
K_W18	Absolwent/ka wskazuje przyczyny oraz objaśnia istotę i konsekwencje współczesnych globalnych zmian klimatu w kontekście rozwoju turystyki konwencjonalnej i zrównoważonej.